

IKONA JEZUSOVEGA PRIJATELJSTVA

Jn 15,14-15

Nastanek

To je starodavna koptska ikona. Našli so jo v 19. stoletju med ostanki samostana Coptic v puščavi Bauein v Egiptu. Oseba na Jezusovi desni strani naj bi bil opat samostana Menas. Original ikone hranijo v muzeju Louvre v Parizu. Je ena najstarejših ohranjenih ikon, nastala je v 6. ali 7. stoletju. Tople oranžne barve so zelo izrazite. Ikona izgleda skoraj tako kot sodobne. Podobi se nas dotikata s svojo bližino in človeškostjo. Sta mnogo manjši ter bolj človeški, kot je to sicer značilno za ikone.

Opat Menas

Zvitek, ki ga opat Menas drži v roki, naj bi bila pravila samostana. Menasa je njegov prijatelj tako očaral, da je tudi sam postal brat drugim ljudem. Njegov močan pogled je usmerjen k ljudem. S svojo desnico blagoslavlja: kdorkoli hodi z Jezusom skozi življenje, ga Bog blagoslavlja za druge ljudi.

Jezus nas spremlja

Oseba poleg Jezusa predstavlja kogarkoli izmed nas. Jezus in njegov prijatelj drug drugega ne vidita. Ne gledata se. Odnos med njima ni sentimentalni. Jezus ni obrnjen k prijatelju, ampak je ob njem. On nas spremlja, tudi ko ga ne čutimo, brez kakršnegakoli vsiljevanja: tako kot je hodil poleg učencev na poti v Emavs (Lk, 24,15-16). Jezus ostaja na naši strani, ponižno, tudi ko ga ne prepoznamo. Njegova navzočnost je brezpogojna, neodvisna od tega, ali ga mi čutimo ali ne.

Usmerjen v prihodnost

Oba, Jezus in njegov prijatelj sta usmerjena k vsemu, kar je pred njima. Skupaj sta na poti. To lepo izražajo različni barvni odtenki na ikoni. Vse, kar je preteklost, je za njima, celo zadnja minuta. Teman osrednji del ikone je kot oddaljena pot za njima. Z našim krstom je preteklost že potopljena v neizmernem odpuščanju Boga (Rim 6,3-4). Zdi se celo, da Jezus s svojo roko rahlo potiska rame svojega prijatelja naprej, češ: »Nikar se ne boj, saj sem pri tebi!« (Iz 43,1-5a)

»Ne spominjajte se prejšnjih reči, ne mislite na nekdanje reči! Glejte, nekaj novega storim, zdaj klije, mar ne opazite? Da, speljal bom pot skozi puščavo in reke skozi puščavo.« (Iz 43,18-19) Kar je za nami, je preteklo in končano. Edino pot naprej je jasna. A ta pot je zelo ozka. Zdi se, da sta Jezus in njegov prijatelj pravkar začela novo pot. Samo današnja pot je pomembna: »Ne oziraj se nazaj ...« (Lk 9,62)

Jezusova roka

Jezus in njegov prijatelj se ne gledata, a njun odnos ni odtujen ali hladen. Jezusovo bližino izraža roka, ki jo Jezus polaga na rame prijatelja. Roka, ki prijatelja ne pritiska k tlom, ampak ga podpira na njegovi poti skozi življenje.

Jezusova roka je lahek jarem, o katerem je Jezus rekel: »Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.« (Mt 11,29-30)

Evangelij in križ

V svoji levici Jezus drži bogato okrašeno knjigo, kakršna je knjiga za branje evangelija, ki jo uporabljamo pri slovesnih bogoslužjih. Jezus prinaša veselo novico evangelija (glej Lk 4,17-19). Jezus je prijatelj, a kot prijatelj ostaja naš učitelj in Gospod!

Jezusov evangelij se izpolni na križu. Na sredini ikone zgoraj lahko opazimo majhen križ. Na ikoni pa lahko opazimo tudi nevidni križ. Vertikalna linija je izražena po sredini ikone, med Jezusom in

prijateljem, horizontalna linija pa teče po ramenih podob in jo deloma nakazuje Jezusova roka, ki je naslonjena na prijateljjeva ramena.

Odnos med Jezusom in njegovim prijateljem je označen s križem, Jezusovo zvesto ljubeznijo do konca, brez omejitev (glej Jn 13,1), ljubeznijo, ki še naprej govori »da«, četudi mi rečemo »ne«. »Kajti gore se bodo premaknile in griči omajali, moja milost pa se ne bo odmaknila od tebe in moja zaveza miru se ne bo omajala.« (Iz 54,10)

Jezusov lahki jarem postane sedaj njegov križ. Je »lahek«, saj Jezus sam stoji poleg nas in nosi jarem skupaj z nami.

Jezusove oči

Poglejte Jezusove oči. So zelo odprte, prijazne in prodorne. Evangelij nam večkrat omenja Jezusov pogled (glej: Mr 1,16-20, Lk 19,5, Mr 10,21 ...). Zdi se, kot da bi nam Jezusove oči želele povedati dve stvari:

- Jezusove oči so obrnjene proti Božji prihodnosti, k Božjemu kraljestvu. Jezus nas vabi, da tudi mi storimo enako: gledamo skupaj z njim v isto smer, prek vsem dvomov in nasprotij, s katerimi se lahko soočamo v sedanjem trenutku.
- Obenem Jezusove oči gledajo vsakega od nas, ki moli pred ikono, kot bi nam Jezus želel reči: »Dovoli, da te gledam. Ostani tu in moli. Ne zbeži stran, ne steci stran od sebe. Bodi tu, kakršen si, četudi v tem trenutku ne moreš moliti. Dovoli, da jaz molim zate in da te gledam.«

Notranja gotovost

Molitev ob ikoni nam nudi notranjo gotovost: »To je tudi moja zgodba, zgodba Jezusovega prijateljstva do mene.« Jezus je tudi nas videl in poklical. Šli smo z njim kot njegovi učenci. Ko gledamo v preteklost, vidimo, koliko napak, bolečin in trpljenja je bilo v našem življenju. Toda ker nas Jezus podpira s svojo močno ljubeznijo, ga lahko slišimo, kako nam govori: » Ne imenujem vas več služabnike ... vas pa sem imenoval prijatelje« (Jn 15,15). Njegova roka na naših ramenih, njegova zvesta bližina, njegova moč in ljubezen je edino, kar je zares pomembno. To, da sebe zaupamo njemu kot prijatelju, da gremo z njim skozi življenje proti Očetu, da smo blagoslov za druge: to je pravo življenje!

Romanje zaupanja

S pomočjo te ikone lahko začnemo majhno romanje zaupanja, od ene župnije do druge, v bolnišnicah, v sirotišnicah ali na drugih mestih, kjer ljudje trpijo. To nam bo pomagalo, da bomo sporočali in delili veselo novico evangelija na preprost način.

Molitev:

O Kristus, ti ljubiš vsakega človeka z večno ljubeznijo.
Ti nas spremljaš na poti našega življenja.
V evangeliju nam zagotavljaš: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta«.
Govoriš nam: »Bog vam daje Svetega Duha, Tolažnika, ki živi v vaših srcih.«
In tako se v nas prebudi želja, da bi ljubili in izbrali upanje.

brat Alojz